

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,
Начальник

Черкаського інституту пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету
цивільного захисту України
генерал-майор служби
цивільного захисту



Віктор ГВОЗДЬ

«01» травня 2023 року

Програма

фахового вступного випробування (екзамен в усній формі) для здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 053 «Психологія» на базі раніше здобутих ступенів вищої освіти для вступників до Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України у 2023 році

Програму вступних випробувань розглянуто та схвалено на засіданні приймальної комісії Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України. Протокол від 01 травня 2023 року № 1.

ВСТУП

Програма фахового іспиту розроблена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276, Порядку відбору та прийому на навчання до вищих навчальних закладів цивільного захисту, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23 лютого 2015 року №197, зареєстрованого міністерством юстиції України 16 березня 2015 року №290/26735 та Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України в 2023 році.

Фаховий іспит проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін, їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і освітньо-професійній програмі підготовки фахівців.

Для проведення фахового іспиту створюється комісія на чолі з Головою, до складу якої включаються викладачі, які викладають профільні навчальні дисципліни.

Фаховий іспит проводиться в усній формі, під час якого вступник повинен продемонструвати відповідний рівень знань з фахових дисциплін. Для проведення випробування комісією розробляються білети, які підписуються Головою фахової комісії. Кожен білет містить три питання. Усі білети рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення теоретичного матеріалу тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої розумової діяльності вступника. Час на підготовку відповіді першого абітурієнта складає 30 хвилин.

Для складання іспиту вступник може використовувати лише ручку та чистий аркуш паперу для підготовки до відповіді. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту абітурієнтам використовувати суворо забороняється. У разі порушення зазначених вимог, а також при виявленні проявів несамостійного виконання абітурієнтами завдань фахового іспиту, які проявляються, наприклад, у вигляді розмов, підказування, інших видів спілкування, члени комісії мають право вивести абітурієнта з іспиту з виставленням йому загальної незадовільної оцінки.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ІСПИТУ

Оцінка з фахового іспиту виставляється комісією за 200 бальною шкалою, відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Критерії оцінювання знань кандидата на навчання з фахового іспиту

Кількість балів	Критерії, за якими оцінюється відповідь
190-200	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила в конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією та мовну культуру.
189-160	Кандидат на навчання дав повну і правильну відповідь на всі питання, при цьому можливі 1-2 не грубі помилки; логічно та послідовно виклав матеріал, показав уміння застосовувати закони і правила у конкретних ситуаціях, показав володіння спеціальною термінологією.
135-159	Кандидат на навчання показав знання основного матеріалу, але не розкрив його деталей, припустився при цьому 2-3 грубих помилок, або дав неточні формулювання.
100-134	Кандидат на навчання знає незначну частину програмного матеріалу, у відповідях на теоретичні та практичні питання припускається грубих помилок, слабо володіє спеціальною термінологією.
0-99	Кандидат на навчання не знає значної частини програмного матеріалу, не може надати відповіді на теоретичні та практичні питання, не володіє спеціальною термінологією, має низьку мовну культуру.

В разі отримання вступником менше 100 балів, фаховий іспит вважається не складеним, а такій особі відмовляється в подальшій участі в конкурсі на зарахування на навчання.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

2.1. Перелік питань з дисципліни «Загальна психологія»:

1. Предмет та завдання психології.
2. Методи психології.
3. Виникнення та розвиток психіки.
4. Свідомість та її структура.
5. Змінені стани свідомості.
6. Розвиток і виховання особистості.
7. Джерела активності особистості.
8. Характеристика пізнавальних процесів.
9. Поняття про емоції та почуття.
10. Поняття про емоційно-вольові процеси.
11. Воля як психічний процес.
12. Психологічна характеристика мовлення.
13. Типи темпераментів.
14. Різновиди здібностей.
15. Основні риси типового характеру.

2.2. Перелік питань з дисципліни «Філософія і засади логіки»:

1. Філософія, її предмет та функції.
2. Основні течії філософської думки в Стародавньому Китаї.
3. Релігійно-філософські течії Стародавньої Індії (індуїзм, джайнізм).
4. Основні догмати ісламу.
5. Філософія епохи еллінізму (епікуреїзм, стоїцизм, скептицизм).
6. Класична грецька філософія (Сократ, Платон, Аристотель).
7. Основи християнського віровчення.
8. Філософія Нового часу.
9. Філософія епохи Просвітництва.
10. Філософська думка Київської Русі.
11. Поширення гуманістичних ідей в Україні в XV-XVII ст.
12. Соціально-філософські ідеї М. Драгоманова, І. Франка, Л. Українки.
13. Філософські ідеї в українській культурі на поч. XX ст.
14. Філософська категорія буття.
15. Основні форми наукового пізнання (факт, гіпотеза, проблема, закон, теорія).

2.3. Перелік питань з дисципліни «Анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності»:

1. Загальна характеристика нервової системи людини.
2. Міжклітинна взаємодія в нервовій системі.
3. Загальні закономірності функціонування центральної нервової системи.
4. Філогенез нервової системи.
5. Розвиток нервової системи в ембріогенезі.
6. Нейроглія.
7. Нейрон та його особливості.
8. Поняття про нервовий центр.
9. Будова та функції головного мозку людини.
10. Будова та функції спинного мозку людини.
11. Принципи регуляції вегетативних функцій.
12. Вплив вегетативної нервової системи на діяльність організму та його функції.
13. Поняття про аналізатори та їх різновиди.
14. Перша і друга сигнальні системи.
15. Інстинкти і їх значення.

2.4. Перелік питань з дисципліни «Академічна доброчесність»:

1. Академічна доброчесність: поняття та правові засади.
2. Кодекс академічної доброчесності як інструмент дотримання академічної чесності.
3. Принципи академічної доброчесності.
4. Роль та місце академічної доброчесності в освітньому процесі закладу вищої освіти.
5. Види порушень академічної доброчесності.
6. Інструменти автоматизації перевірки наявності плагіату.
7. Політика університетів із запобігання студентському плагіату.
8. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.
9. Академічна доброчесність в умовах дистанційного навчання.
10. Самоплагіат у науковій діяльності.
11. Інтелектуальна власність: поняття та правові основи.
12. Методи інформаційного пошуку джерел для навчання, наукової (творчої) діяльності.
13. Стандарти і правила оформлення посилань і цитувань в освітніх та наукових текстах.
14. Наукова публікація як засіб фіксації та оприлюднення наукового результату.
15. Мотивація учасників освітнього процесу щодо дотримання академічної доброчесності.

2.5. *Перелік питань з дисципліни «Домедична допомога в надзвичайних ситуаціях»:*

1. Поняття та види травм.
2. Обставини травматизму в надзвичайних ситуаціях, травмуючі фактори.
3. Рана: поняття, класифікація, ускладнення.
4. Види і причини черепно-мозкових травм.
5. Поняття та ознаки струсу головного мозку.
6. Забій і стиснення головного мозку: симптоми, домедична допомога.
7. Ушкодження хребта і спинного мозку: симптоми, домедична допомога.
8. Домедична допомога при вивільненні від тривалого стиснення.
9. Особливості ушкодження при вогнепальному пораненні.
10. Зовнішні і внутрішні кровотечі: види та ознаки.
11. Заходи домедичної допомоги при кровотечах.
12. Домедична допомога при термічних опіках.
13. Первинна реанімаційна допомога.
14. Класифікація переломів. Особливості домедичної допомоги.
15. Поняття за зміст транспортної іммобілізації.

2.6. *Перелік питань з дисципліни «Основи психологічної практики»:*

1. Психологічна допомога: поняття та зміст.
2. Етичний кодекс психолога: поняття та зміст основних положень.
3. Поняття клієнта та пацієнта у психологічній практиці.
4. Результативність психологічної практики: поняття та критерії.
5. Основні сфери застосування психологічної практики.
6. Види діяльності практичного психолога.
7. Методи психологічного впливу.
8. Роль та значення психодіагностики у діяльності психолога.
9. Емпатія у психологічній практиці.
10. Види запитів у психологічній практиці.
11. Поняття та зміст супервізії.
12. Особистість психолога у психологічній практиці.
13. Інтерв'ю як основний вид психологічного консультування.
14. Психокорекція як напрямок діяльності практичного психолога.
15. Профорієнтаційна функція діяльності практичного психолога.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3.1. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Загальна психологія»:

1. Ільїна Н.М. Загальна психологія: теорія та практикум / Н.М. Ільїна, С.О. Мисник. – К. : «Університетська книга», 2023. – 352 с.
2. Загальна психологія / підруч.; за заг. ред. академіка С.Д. Максименка. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 688 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник / В. П. Москалець. – К. : Ліра-К, 2021. – 564 с.
4. М'ясоїд П.А. Загальна психологія / П.А. М'ясоїд. – [3-тє вид., випр.]. – К. : Вища школа, 2004. – 210 с.
5. Партико Т.Б. Загальна психологія / Т.Б. Партико. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 213 с.

3.2. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Філософія і засади логіки»:

1. Петінова О. Б. Філософія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. – Одеса, 2019. – 304 с.
2. Філософія освіти : навчальний посібник / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 342 с.
3. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. – Х. : Видавництво Іванченка І.С., 2021 . – 286 с.
5. Шепетяк О.М. Філософія: підручник / О.М. Шепетяк О.Т. Шепетяк. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с.

3.3. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Анатомія та еволюція нервової системи людини»:

1. Анатомія людини / С.М. Білаш, М.М. Коптев, О.М. Проніна та ін.; за заг. ред. С.М. Білаша. – К. : «Медицина», 2023. – 279 с.
2. Анатомія нервової системи та вищої нервової діяльності. Ч. 1 : навч.-метод. посібник / уклад.: І. В. Хавіна, Т. В. Гура, Ю. Г. Чебакова ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Панов А. М., 2020. – 103 с.
3. Маруненко І.М. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, Г.І. Волковська. – К. : Центр учбової літератури, 2020. – 184 с.

4. Помогайбо В.М. Анатомія та еволюція нервової системи: навч. посіб. / В.М. Помогайбо, О.І. Березан. – К. : Академія, 2013. – 160 с.

5. Чернокульський С.Т. Анатомія центральної нервової системи (спинний, головний мозок) та органи чуттів / С.Т. Чернокульський. – К. : «Книга плюс», 2019. – 160 с.

3.4. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Академічна доброчесність»:

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. – Київ: Таксон, 2016. – 234 с.

2. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навч. посіб. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – 108 с.

3. Кришталь А.О. Академічна доброчесність: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» / А.О. Кришталь. – Черкаси : ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – 155 с.

4. Кодекс академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України. – Харків : НУЦЗ України, 2018. – 13 с.

5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв; проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. – 2019. – 41 с.

3.5. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Домедична допомога в надзвичайних ситуаціях»:

1. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, І.В. Паламар та ін. – 4-е видання. – К. : «Медицина», 2021. – 504 с.

2. Практикум «Підготовка з надання домедичної допомоги» ; за ред. М. Г. Хлівного, О.М. Черненко, А.В. Швиденка, Т.В. Пархоменко. – Черкаси 2019. – 100 с.

3. Халмурадов Б.Д. Медицина надзвичайних ситуацій: підручник / Б.Д. Халмурадов, П.Б. Волянський. – К. : Центр учбової літератури, 2021. – 208 с.

4. Хлівний М. Г. Рятувальнику про домедичну допомогу: навч. посіб. / М. Г. Хлівний, О. М. Черненко, А. В. Швиденко, Т. В. Пархоменко. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2017. – 404 с.

5. NATO STANAG 2122. AMedP-8.15, Edition A, Version 1, Requirement for training in casualty care and basic hygiene for all military personnel. – 2017. – 22 p.

3.6. Список рекомендованої літератури з дисципліни «Основи психологічної практики»:

1. Вашека Т.В. Основи психологічної практики / Т.В. Вашека. – К. : НАУ-друк, 2009. – 200 с.
2. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності / Т.В. Дуткевич, О.В. Савицька. – К. : «Центр навчальної літератури», 2020. – 256 с.
3. Кузьо О. Основи психологічної практики : навч. посіб. / О. Кузьо. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 124 с.
4. Основи практичної психології : підручник / [В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.]. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Либідь, 2001. – 536 с.
5. Практикум із групової психокорекції: підручник / С.Д. Максименко, О.О. Прокоф'єва, О.В. Царькова, О.В. Кочкурова. – Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. – 414 с.

Голова фахової атестаційної комісії
кандидат психологічних наук, доцент



Микола ФОМИЧ

«01» травня 2023 року